

Instanța de fond: Judecătoria Hîncești, sediul Central, judecător Emil Bulat
Dosarul nr. 2a-638/25
(2-23042896-02-2a-13022025)

DECIZIE

29 octombrie 2025
Chișinău

mun.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii
Grefier

Valeriu Arhip
Diana Corlăteanu și Nicolae Ghedrovici
Gabriela Catrinesco

examinând, în ședință de judecată publică, cererea de apel declarată de Sergiu Gaivas, împotriva hotărârii Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 3 aprilie 2024, prin care a fost admise parțial cererea de chemare în judecată inițială și cererea reconvențională, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată inițială depusă de Sergiu Gaivas către Galina Gaivas privind desfacerea căsătoriei și determinarea domiciliului copiilor minori, și cererea reconvențională înaintată de avocata Oxana Ivanov, în interesele Galinei Gaivas către Sergiu Gaivas, intervenienți accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru și Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Buiucani privind stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere,

a c o n s t a t a t:

Pretențiile reclamantului:

La 23 martie 2023 Sergiu Gaivas s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Galina Gaivas, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecției Familiei Hîncești privind desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copiilor minori.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a indicat, că cu pîrîta Galina Gaivas au încheiat căsătoria la data de 26 octombrie anul 2012, la Oficiul Stare Civila Hîncești sub nr. de înregistrare *****. Din căsătorie părțile au doi copii comuni: *****Gaivas, a.n. ***** și fiul ***** Gaivas, a.n. *****.

Solicită să fie dispusă desfacerea căsătoriei încheiată între pîrîta Galina Gaivas, încheiată la 26.10.2012 fără acordarea termenului de împăcare, din cauza că relațiile de familie sunt grav și iremediabil vătămăte, nu mai există afecțiune și prietenie între părți. Pîrîta nu se interesează absolut de familie, de copii, fiind ocupată de viața personală cu alt bărbat.

Totodată reclamantul solicită determinarea locului de trai pentru doi copii minori *****Gaivas, a.n. ***** și ***** Gaivas, a.n. *****, cu reclamantul Sergiu Gaivas. La determinarea locului de trai, reclamantul Gaivas Sergiu solicită să fie luat în considerație că copii minori locuiesc permanent cu el. Ultimul are grija de copii. Pîrîta absolut nu are grijă de copii și nu acordă sprigin părintesc. La moment invocă că locuiește împreună cu alt bărbat.

Invocă reclamantul că are grijă de copii, achită studiile, alimentația la școala și hainele copiilor minori. Totodata nu este cunoscut unde și în ce condiții locuiește pîrîta Galina Gaivas cu alt bărbat. Plus la aceasta, când copiii au fost în ospeție au fost violați verbal de bărbatul la care trăiește pîrîta Galina Gaivas.

Din motivele invocate, solicită reclamantul Sergiu Gaivas: desfacerea căsătoriei; stabilirea domiciliului copiilor minori *****Gaivas, a.n. ***** și ***** Gaivas, a.n. *****, să fie determinat împreună cu reclamantul – Sergiu Gaivas.

Prin încheierea Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 07.11.2023 au fost atrași în calitate de intervenienți accesorii Direcția Protecție a Drepturilor Copilului Centru mun. Chișinău și Direcția Protecție a Drepturilor Copilului Buiucani mun. Chișinău, reieșind din faptul că copii minori locuiesc separat atît la reclamant, cît și la pîrîta (f.d. 42-43).

La 06 decembrie 2023 pîrîta Galina Gaivas, prin intermediul avocatei Oxana Ivanov a înaintat cerere reconvențională în condițiile art.173 Cod Procedură civilă, solicitînd stabilirea domiciliului copiilor minori *****Gaivas, a.n. ***** și ***** Gaivas, a.n. ***** cu Galina Gaivas; încasarea pensiei de întreținere de la Sergiu Gaivas în beneficiul său, a pensiei pentru întreținerea copiilor minori *****Gaivas, a.n. ***** și ***** Gaivas, a.n. ***** în sumă fixă în mărime de 3000 lei lunar pentru fiecare copil, pînă la împlinirea majoratului.

În motivarea cererii ultima a indicat că în urma relațiilor ostile, cu soțul, cu un an jumate în urmă a plecat de acasă și a luat copii, după care soțul i-a luat la el la apartament. La momentul locuiește în mun. Chișinău la chirie, acum la moment fiul *****locuiește cu ea, iar *****l locuiește cu Sergiu Gaivas.

Consideră că copii urmează să locuiască cu ea, iar Sergiu Gaivas urmează să achite pensia de întreținere pentru copii minori. Mai indică că deoarece nu poate obține informație oficială dacă Sergiu Gaivas este sau nu angajat în cîmpul muncii, dar cunoaște că se ocupa ca intermediar, la vânzarea apartamentelor de unde încasează devedente sub formă de procente de la prețul de realizare a bunului imobil, astfel consideră, că urmează să admită cererea reclamantei și să dispună încasarea de la Serghei Gaivas, în beneficiul Galinei Gaivas pensia de întreținere a copiilor minori, *****Gaivas, născut la ***** și *****Gaivas născut la ***** în sumă fixă de 3 000 lei pentru fiecare copil, pînă la vîrsta de 18 ani.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărîrea Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 3 aprilie 2024 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată inițială depusă de Sergiu Gaivas, cît și parțial cererea reconvențională înaintată de avocata Oxana Ivanov, în interesele Galinei Gaivas. S-a desfăcut căsătoria între Sergiu Gaivas și Galina Gaivas (Ciobanu), înregistrată la 26 octombrie 2012, la Oficiul Stare Civilă Hîncești sub nr. 231. Pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei și eliberarea certificatului de divorț, s-a încasat de la Sergiu Gaivas și Galina Gaivas în beneficiul Statului taxa de stat în mărime de a câte 500% din unitatea convențională stabilită, ceea ce constituie suma de 125 lei, de la fiecare. S-a stabilit domiciliul copiilor minori *****Gaivas, născut la ***** și ***** Gaivas, născut la 26 octombrie 2014, cu mama acestora Galina Gaivas. S-a încasat de la Sergiu Gaivas în beneficiul Galinei Gaivas pensie pentru întreținerea copiilor minori *****Gaivas, născut la ***** și ***** Gaivas, născut la 26 octombrie 2014, în mărime de 2 100 lei lunar pentru fiecare copil, începînd cu data adresării în judecată-6 decembrie 2023 și pînă la majoratul fiecăruia din copii. S-a încasat de Sergiu Gaivas în beneficiul Statului taxa de stat în mărime de 1 512 lei

de la care reclamanta a fost scutită la depunerea cererii pentru solicitarea de încasare a pensiei de întreținere.

Solicitarea apelantului:

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 26 aprilie 2024, Sergiu Gaivas a depus apel motivat împotriva hotărârii Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 03 aprilie 2024, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii contestate și pronunțată o hotărîre nouă, fiind admisă pretenția privind determinarea domiciliului copilului minor cu tata.

Argumentele părților:

În motivarea apelului s-a indicat, că copilul minor ***** Gaivas, a.n. *****, locuiește cu tata, Sergiu Gaivas, la domiciliul lui pe care îl are pe bd. Constantin Negruzzi nr. 5 ap. 84 mun. Chișinău, însă instanța greșit a stabilit domiciliul lui *****l Gaivas cu mama, deoarece el de mai mult de un an de zile locuiește cu tata.

În afară de aceste circumstanțe, instanța a încasat pensia alimentară din contul apelantului în beneficiul intimatei, ceea ce nu este corect.

În acest context a menționat, că în concluzia din avizul Direcției pentru Protecția drepturilor copilului, a fost stabilit că, ***** Gaivas locuiește cu tata pe adresa bd. Constantin Negruzzi, 5, ap. 84, mun. Chișinău, iar copilul minor *****Gaivas locuiește cu mama la adresa str. Suceava mun. Chișinău. Ca dovadă apelantul dispune de Certificatul eliberat de către Poliție, Școală și Avizul Direcției pentru Protecția Depturilor copilului în care este indicat că ***** Gaivas locuiește cu tata pe bd. Constantin Negruzzi. Astfel, instanța de judecată greșit a concluzionat despre necesitatea stabilirii domiciliului copilului minor, ***** Gaivas cu mama, Galina Gaivas și încasarea pensiei alimentare pentru ambii copii.

A consemnat, că ambii soți au convenit ca copilul minor ***** Gaivas să fie stabilit cu tata.

Mai susține apelantul, că el de unul singur întreține ambii copii, precum și pe intimată și se obligă și pe viitor să continue să acorde ajutor ambilor copii și fostei soții.

Totodată, a informat, că ***** Gaivas recent va împlini 10 ani și părerea lui poate fi ascultată în instanța de apel pentru a nu tergiversa examinarea cauzei.

Suplimentar a comunicat, că intimata nu dispune de spațiu locativ personal și condiții de întreținere a ambilor copii.

Termenul de declarare a apelului:

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Hîncești, sediul Central a fost pronunțat la 3 aprilie 2024, iar cererea de apel a fost depusă la 25 aprilie 2024, Colegiul judiciar constată că aceasta a fost declarată în termen.

Poziția părților în ședința de apel:

În ședința instanței de apel apelantul Sergiu Gaivas a solicitat admiterea apelului în sensul formulat.

Intimata Galina Gaivas și reprezentantul său, avocata Oxana Ivanov în ședința instanței de apel au solicitat respingerea apelului și menținerea hotărârii instanței de fond.

Reprezentanții intervenienților accesorii Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru și Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Buiucani, fiind citați legal, nu s-au prezentat în ședința instanței de apel. Urmare a acestui fapt și în corespundere cu prevederile art. 379 alin. (1) Cod de procedură civilă, Colegiul a dispus examinarea cauzei în lipsa acestora.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând argumentele apelului prin prisma actelor și circumstanțelor cauzei, raportate la dispozițiile legale incidente speței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru, conchide că apelul este întemeiat și urmează a fi admis, cu casarea hotărârii instanței de fond și remiterea cauzei la rejudecare, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 373 Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanța de apel se pronunță în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanță. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situație mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepția cazurilor când consimte și când hotărârea este atacată și de alți participanți la proces.

În temeiul art. 385 alin. (1) lit. d) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul, să caseze integral hotărârea primei instanțe și să trimită cauza spre rejudecare în primă instanță doar în cazul în care s-au încălcat temeiurile prevăzute la art. 388 alin.(1) lit. d) și i). La solicitarea participanților la proces, instanța de apel poate trimite cauza spre rejudecare în prima instanță doar o singură dată, în cazul prevăzut la art. 388 alin. (1) lit. b).

În conformitate cu prevederile art. 388 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, hotărârea primei instanțe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă, cauza a fost judecată de instanță în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată.

În acord cu prevederile art. 390 alin. (3) Cod de procedură civilă, în cazul casării integrale sau parțiale a hotărârii primei instanțe și restituirii cauzei spre rejudecare în primă instanță, instanța de apel poate să se expună în decizia sa asupra actelor procedurale care urmează a fi efectuate în primă instanță la rejudecarea cauzei, însă nu este în drept să prejudece în opiniile sale că o anumită probă ar inspira sau nu încredere, că unele probe ar fi mai temeinice decât altele și nici să stabilească ce hotărâre ar trebui adoptată după rejudecarea cauzei.

Din conținutul normelor enunțate, Colegiul civil reiterează că, sarcina instanței de apel derivă din dispozițiile art. 373 alin. (1), (2) și (5) Codul de procedură civilă, în condițiile în

care instanța de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.

Colegiul judiciar subliniază că, instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 § 43).

Conform dispozițiilor art. 37 din Codul Familiei, dacă soții au copii minori comuni și nu au ajuns la un acord privind întreținerea, educația și domiciliul acestora sau în lipsa acordului la divorț al unuia dintre soți, cu excepția cazurilor prevăzute la art.36 alin.(2) și a cazurilor în care căsătoria a fost desfăcută prin încheiere notarială, desfacerea căsătoriei are loc pe cale judecătorească. Desfacerea căsătoriei are loc pe cale judecătorească și în cazurile când există acordul la divorț al ambilor soți, însă unul dintre ei refuză să se prezinte la organul stare civilă pentru soluționarea problemei. Instanța judecătorească va desface căsătoria dacă va constata că conviețuirea soților și păstrarea familiei în continuare sînt imposibile. Dacă, în procesul examinării cererii de desfacere a căsătoriei, unul dintre soți nuși dă acordul la divorț, instanța judecătorească va amâna examinarea cauzei, stabilind un termen de împăcare de la o lună la 6 luni, cu excepția cauzelor de divorț pornite pe motivul violenței în familie confirmate prin probe. Dacă măsurile de împăcare nu au dat efecte și soții continuă să insiste asupra divorțului, instanța judecătorească va satisface cererea respectivă.

Reieșind din dispozițiile art. 63 Codul familiei, (1) în cazul cînd părinții locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vîrsta de 14 ani se determină prin acordul părinților. (11) În cazul în care părinții locuiesc separat, copilul care a atins vîrsta de 14 ani alege cu care dintre părinți vrea să locuiască. Dacă acesta refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul copilului se stabilește prin acordul părinților.(2) Dacă lipsește acordul părinților cu privire la stabilirea domiciliului copilului, iar copilul care a împlinit vîrsta de 14 ani refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul minorului se stabilește de către instanța de judecată, ținînd cont de interesele și opinia copilului, în conformitate cu vîrsta și gradul său de maturitate. În acest caz, instanța judecătorească va lua în considerare atașamentul copilului față de fiecare dintre părinți, față de frați și surori, vîrsta copilului, calitățile morale ale părinților, relațiile existente între fiecare părinte și copil, posibilitățile părinților de a crea condiții adecvate pentru educația și dezvoltarea copilului (îndeletnicirile și regimul de lucru, condițiile de trai etc.) (3) La determinarea domiciliului copilului minor, instanța judecătorească va cere și avizul autorității tutelare teritoriale în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinți, care va conține, după caz, și informația disponibilă privind actele de violență în această familie și persoana agresorului familial.(4) În cazul în care lipsește acordul părinților cu privire la stabilirea domiciliului copilului, până la stabilirea acestuia de către instanța de judecată, domiciliul copilului este considerat domiciliul părintelui cu care acesta locuiește permanent.(5) În cazul indicat la alin.(4), părintele care locuiește separat de copil are dreptul să petreacă timpul cu copilul la domiciliul său, dacă aceasta nu contravine interesului superior al copilului, luându-se în considerație vîrsta copilului, proximitatea domiciliului părintelui care locuiește separat, frecventarea studiilor/participarea la activități extrașcolare, conform unui program stabilit de autoritatea tutelară teritorială.

Potrivit art. 54 din Codul Familiei copilul are dreptul să-și exprime opinia la soluționarea în familie a problemelor care îi ating interesele și să fie audiat în cursul dezbaterilor judiciare sau administrative, precum și în cadrul procedurilor notariale. De opinia copilului se ține cont în mod obligatoriu, în conformitate cu vârsta și gradul său de maturitate, dacă aceasta nu contravine intereselor copilului.

Prin prisma art. 64 alin. (1) Codul familiei, părintele care locuiește împreună cu copilul nu are dreptul să împiedice contactul dintre copil și celălalt părinte care locuiește separat, cu excepția cazurilor când comportamentul acestuia din urmă este în detrimentul intereselor copilului sau prezintă pericol pentru starea lui fizică și psihică.

Mai mult, conform art. 9 alin. (1) și (3) din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului adoptată la New York la 20 noiembrie 1989, statele părți vor veghea ca nici un copil să nu fie separat de părinții săi împotriva voinței lor, cu excepția situației în care autoritățile competente decid, sub rezerva revizuirii judiciare și în conformitate cu legile și procedurile aplicabile, că această separare este necesară în interesul superior al copilului. Statele părți vor respecta dreptul copilului care a fost separat de ambii părinți sau de unul dintre ei de a întreține relații personale și contacte directe cu cei doi părinți ai săi, în mod regulat, exceptând cazul în care acest lucru contravine interesului suprem al copilului. Interesul superior al copilului este singurul criteriu după care instanța se călăuzește pentru a decide cu privire la exercitarea drepturilor părintești. Pentru a-l determina trebuie să se țină seama de întregul complex de împrejurări menite să asigure copilului o dezvoltare fizică, morală și intelectuală armonioasă, interesând nu numai posibilitățile materiale ale părinților ci și vârsta copilului, comportarea părinților înainte de separare, gradul de atașament și preocupare pe care l-au manifestat față de copil, precum și legăturile afective ce s-au stabilit între părinți și copil, între copil și alți membri ai familiei extinse.

Conform art. 58 Codul Familiei, părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat. Drepturile și obligațiile părinților, cu excepțiile prevăzute de prezentul cod, încetează din momentul atingerii majoratului sau obținerii capacității depline de exercițiu de către copil.

În corespundere cu prevederile art. 74 alin. (1) din Codul familiei, părinții sînt obligați să-și întrețină copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material.

Totodată, conform prevederilor art. 76 Codul familiei, (1) În cazurile cînd părintele care datorează întreținere copilului său are un salariu și/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primește salariu și/sau alte venituri, total sau parțial, în natură, ori nu are un salariu și/sau alte venituri, precum și în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părți, instanța judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă și sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri conform art.75. (2) Cuanumul sumei bănești fixe încasate în conformitate cu alin.(1) se determină de instanța judecătorească, ținîndu-se cont de starea materială și familială a părților, de alte circumstanțe importante, cu respectarea prevederilor art.108 și păstrîndu-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Din materialul probator administrat în prezenta speță, Completul a reținut, că Galina Gaivas și Sergiu Gaivas s-au aflat în relații de căsătorie o perioadă de aproximativ 10 ani.

Din relația celor doi, s-a născut doi copii: *****Gaivas, născut la ***** și ***** Gaivas, născut la *****. Urmare a neînțelegerilor dintre soți, cei doi s-au separat, urmare a cărui copilul *****l Gaivas locuiește cu Sergiu Gaivas, iar copilul minor *****Gaivas locuiește cu Galina Gaivas.

La 23 martie 2023 în secția evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Hîncești, sediul Central a parvenit cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Gaivas către Galina Gaivas, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecției Familiei Hîncești privind desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copiilor minori.

La rîndul său, Galina Gaivas a înaintat cerere reconvențională către Sergiu Gaivas, solicitînd stabilirea domiciliului copiilor minori *****Gaivas, a.n. ***** și ***** Gaivas, a.n. ***** cu Galina Gaivas; încasarea pensiei de întreținere de la Sergiu Gaivas în beneficiul său, a pensiei pentru întreținerea copiilor minori *****Gaivas, a.n. ***** și ***** Gaivas, a.n. ***** în sumă fixă în mărime de 3000 lei lunar pentru fiecare copil, pînă la împlinirea majoratului.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a concluzionat asupra temeiniciei parțial a acțiunii depusă de Sergiu Gaivas, cît și parțial a cererii reconvenționale înaintată de Galina Gaivas. S-a desfăcut căsătoria între Sergiu Gaivas și Galina Gaivas (Ciobanu), înregistrată la 26 octombrie 2012, la Oficiul Stare Civilă Hîncești sub nr. 231. Pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei și eliberarea certificatului de divorț, s-a încasat de la Sergiu Gaivas și Galina Gaivas în beneficiul Statului taxa de stat în mărime de a câte 500% din unitatea convențională stabilită, ceea ce constituie suma de 125 lei, de la fiecare. S-a stabilit domiciliul copiilor minori *****Gaivas, născut la ***** și ***** Gaivas, născut la 26 octombrie 2014, cu mama acestora Galina Gaivas. S-a încasat de la Sergiu Gaivas în beneficiul Galinei Gaivas pensie pentru întreținerea copiilor minori *****Gaivas, născut la ***** și ***** Gaivas, născut la 26 octombrie 2014, în mărime de 2 100 lei lunar pentru fiecare copil, începînd cu data adresării în judecată-6 decembrie 2023 și pînă la majoratul fiecăruia din copii. S-a încasat de Sergiu Gaivas în beneficiul Statului taxa de stat în mărime de 1 512 lei de la care reclamanta a fost scutită la depunerea cererii pentru solicitarea de încasare a pensiei de întreținere.

Colegiul judiciar învederează că prin cererea de apel formulată de către Sergiu Gaivas se distinge dezacordul cu soluția adoptată de instanța de fond în partea stabilirii domiciliului copilului minor și stabilirea pensiei de întreținere a copilului minor. Respectiv, instanța de apel se va pronunța asupra legalității actului judecătoresc doar în partea contestată.

Colegiul punctează că la examinarea cauzei, ce vizează copii minori, instanța este ținută de respectarea principiului care consacră interesul superior al copilului, însă, în același timp, instanța judecătorească este ținută de respectarea principiului egalității în drepturi a părților, în special în raporturile de familie, și principiul legalității actelor de dispoziție emise pe marginea cauzelor deferite judecătii.

Colegiul judiciar menționează că, în cauza dată, stabilirea domiciliului copii lor minori *****Gaivas, a.n.***** și ***** Gaivas, a.n.***** urmează a fi făcută prin prisma interesului superior al copilului, care prevalează asupra oricăror alte considerații, în conformitate cu prevederile Legii nr. 338 din 15.12.1994 privind drepturile copilului și art. 12 din Convenția ONU privind drepturile copilului.

La caz, Colegiul judiciar constată cu certitudine faptul că, în cadrul judecării cauzei în fond, copilul minor ***** Gaivas, a.n.***** nu a fost audiat, pentru a-i oferi posibilitatea de

a-și exprima opinia proprie privind stabilirea domiciliului său și pentru a stabili atașamentul copilului față de părinți.

Instanța de apel, statuează că audierea copilului reprezintă o garanție procedurală esențială în cauzele ce privesc statutul său personal, iar lipsa acestei audieri constituie o încălcare a principiului respectării interesului superior al copilului și a dreptului acestuia de a fi ascultat în orice procedură care îl privește direct.

În lumina celor expuse, Completul judiciar statuează că instanța de fond fiind investită cu soluționarea cauzei privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere, avea obligația de a verifica circumstanțele enunțate și de a audia copilul minor în vederea stabilirii opiniei sale proprii cu privire la persoana părintelui alături de care dorește să locuiască.

De asemenea, Colegiul judiciar menționează că instanța de fond nu a expus o motivare completă privind stabilirea domiciliului minorului, fiind enunțate afirmații generale referitoare la condițiile materiale ale părinților, fără a analiza elemente esențiale precum: legătura afectivă a copilului cu fiecare părinte, gradul de implicare în educație, stabilitatea emoțională oferită, precum și opinia Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului. Neîndeplinirea acestei obligații procesuale a generat o examinare incompletă a cauzei, cu încălcarea normelor imperative ale Codului de procedură civilă, fapt ce impune casarea hotărârii atacate.

Aceste încălcări a normelor de drept procedural, conform cerințelor art. 388 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, impun casarea hotărârii și reamplasarea cauzei la rejudecare în prima instanță. Mai mult, din interpretarea art. 8 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, rezultă că, chiar dacă art. 8 nu conține cerințe procedurale explicite, copilul trebuie suficient implicat în deciziile privind viața sa privată și de familie.

Principiile generale enunțate inițial în Sahin împotriva Germaniei (MC), 2003, pct. 72-74 și Sommerfeld împotriva Germaniei (MC), 2003, pct. 70 și 72, au fost dezvoltate să asigure copilului dreptul de a fi consultat și audiat astfel încât să-i fie protejat interesul superior. În funcție de vârsta și maturitatea copilului, pot fi considerate suficiente interviurile cu experți, care sunt ulterior însărcinați să raporteze judecătorului. În ceea ce privește copii de o anumită vârstă, Curtea încurajează ca judecătorul național să-i audieze în persoană în orice procedură care le afectează drepturile în temeiul art. 8. Așadar, jurisprudența a integrat normele internaționale și europene, astfel încât copii să nu mai fie considerați ca proprietatea părinților. Copiii au dreptul de a fi consultați și de a fi audiați în orice problemă care îi privește. În special, pe măsură ce copii se maturizează și devin din ce în ce mai capabili să-și exprime propria opinie în ceea ce privește relația pe care o au cu părinții lor, instanțele ar trebui să acorde aceeași greutate punctelor de vedere și sentimentelor lor, precum și dreptului la respectarea vieții lor private (N.Ts. și alții împotriva Georgiei, 2016, pct. 72 cu referințe la instrumentele internaționale relevante).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ Curții de Apel Centru consideră necesar de a menționa că la rejudecarea cauzei instanța de fond urmează să țină cont de cele menționate, de a examina cauza în strictă conformitate cu prevederile Codului familiei și Codului de procedură civilă, asigurând respectarea principiului interesului superior al copilului și a dreptului acestuia de a fi ascultat.

Instanța de fond urmează să administreze toate probele relevante pentru justa soluționare a litigiului, inclusiv audierea copilului minor ***** Gaivas, a.n.***** , cu implicarea

specialistului din cadrul Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului, în condițiile Codului familiei, pentru a se evita orice influență asupra exprimării libere a opiniei minorului. Totodată, instanța va analiza detaliat circumstanțele legate de condițiile de trai ale fiecărui părinte, posibilitatea asigurării unui mediu stabil și echilibrat pentru copil, gradul de atașament al minorului față de fiecare părinte, implicarea efectivă a acestora în educația și îngrijirea copilului, precum și concluziile autorității tutelare.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că s-a constatat încălcarea normelor de drept procedural și deoarece erorile judiciare nu pot fi corectate de către instanța de apel, Colegiul civil ajunge la concluzia de a admite cererea de apel, de a casa integral hotărârea primei instanțe, cu trimiterea cauzei la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. d), art. 389, art. 390 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

d e c i d e :

Se admite cererea de apel declarată de Sergiu Gaivas.

Se casează integral hotărârea Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 3 aprilie 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată inițială depusă de Sergiu Gaivas către Galina Gaivas privind desfacerea căsătoriei și determinarea domiciliului copiilor minori, și cererea reconvențională înaintată de avocata Oxana Ivanov, în interesele Galinei Gaivas către Sergiu Gaivas, intervenienți accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru și Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Buiucani privind stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere și se remite cauza spre rejudecare în primă instanță, la Judecătoria Hîncești, sediul Central, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Arhip

Judecătorii

Diana Corlăteanu

Nicolae Ghedrovici